

ضعف ساختارهای گردشگری در استان آذربایجان شرقی

استان آذربایجان شرقی با وجود دارا بودن ظرفیت‌های مناسب گردشگری، آن‌طور که باید در این حوزه موفق عمل نکرده و اغلب مسافران و گردشگران از سال‌ها پیش، از این استان فقط به‌عنوان مسیر رسیدن به مقصد گردشگری خود استفاده می‌کردند و امروزه این روند همچنان ادامه دارد.

استان آذربایجان شرقی با وجود دارا بودن ظرفیت‌های مناسب گردشگری، آن‌طور که باید در این حوزه موفق عمل نکرده و اغلب مسافران و گردشگران از سال‌ها پیش، از این استان فقط به‌عنوان مسیر رسیدن به مقصد گردشگری خود استفاده می‌کردند و امروزه این روند همچنان ادامه دارد.

البته در چند سال اخیر مسئولان استانی تلاش کرده اند این استان مقصد گردشگران قرار گیرد که بهبود این روند نیازمند تامین زیرساخت های گردشگری است که اکنون با استانداردهای ملی و جهانی فاصله زیادی دارد.

کریم رسول زاده، رئیس جامعه هتلداران آذربایجان شرقی، علت این مساله را فصلی بودن این استان می داند و می گوید: این استان حتی پیش از انقلاب از مزایای جذب توریست بهره ای نمی برد و اغلب گردشگران بخصوص اروپاییان از این استان به عنوان گذرگاه استفاده می کردند و بعد از یک اقامت کوتاه مدت، استان آذربایجان شرقی را به قصد ورود به استان هایی چون اصفهان و شیراز ترک می کردند.

وی می افزاید: در سال های اخیر حدود 44 واحد اقامتی از هتل پنج ستاره گرفته تا مهمانپذیر و هتل آپارتمان در نقاط مختلف استان ساخته شده که نیمی از آن در تبریز و بقیه در دیگر شهرستان های استان به مسافران خدمات ارائه می دهند. رسول زاده تعداد هتل های اقامتی استان را 50 درصد پایین تر از دیگر استان ها می داند و می گوید: شرایط آب و هوای سرد حاکم بر استان، باعث کاهش تقاضای مسافران و گردشگران برای اقامت در این استان شده و این امر به مقرون به صرفه نبودن فعالیت هتلداران در مراکز اقامتی منجر می شود.

وی خاطرنشان می کند: امروزه این مقوله تاحدودی کاهش یافته، اما برخورد نامناسب برخی اصناف با گردشگران، گرانفروشی، کمبود گردشگر در فصول پاییز و زمستان، فرسوده بودن بخشی از مهمانپذیرهای استان و دخالت نابجای برخی ناظران هتل ها باعث شده بحث گردشگری در استان نسبت به استان های همتراز از رونق کمی برخوردار باشد. با این حال از حدود ده سال پیش سعی کردیم با توسعه و بهسازی اقامتگاه های استان، آنها را به استانداردهای ملی نزدیک تر کنیم و خدمات مطلوب تری به مسافران و گردشگران ارائه دهیم.

رسیدن به حد ایده آل

حسن استوارآذر، مدیرکل امور اجتماعی استانداری آذربایجان شرقی نیز در این باره می گوید: مسئولان شهرداری، استانداری و میراث فرهنگی در جهت جذب گردشگر اقدامات زیادی انجام داده اند، ولی هنوز تا رسیدن به حد ایده آل و مطلوب فاصله زیادی داریم.

وی فصلی بودن این استان برای گردشگران را بهانه می داند و می افزاید: این که برخی مسئولان گردشگری ادعا می کنند فصلی بودن دلیل عمده ناکامی استان در جذب گردشگر است، منطقی نیست و به هیچ وجه آن را قبول نمی کنم، زیرا مسئولان می توانند با مدیریت و برنامه ریزی صحیح، تفریحات متناسب با فصول سال را تقویت کنند و به این ترتیب، زمینه جذب مسافران و گردشگران داخلی و خارجی فراهم شود.

از نگاه استوارآذر، یکی از دلایل ناموفق بودن استان در جذب گردشگر، کم کاری رسانه ها و نبود تبلیغات مناسب است. وی می افزاید: در شناساندن ظرفیت ها و قابلیت های استان، رسانه ها و در راس آن، صدا و سیما نقش بسزایی دارند و انتظار داریم در به تصویر کشیدن اماکن دیدنی استان بیش از این اطلاع رسانی شود.

ورود بخش خصوصی

از آنجا که توجه به اصل 44 قانون اساسی و مشارکت بخش خصوصی در حوزه های مختلف به توسعه و پیشرفت آن حوزه منجر می شود، در بخش گردشگری نیز می توان از بخش خصوصی استفاده بهینه کرد.

مدیرکل امور اجتماعی استانداری، بها دادن به بخش خصوصی را در مقوله گردشگری ضروری می داند و تاکید می کند: استان آذربایجان شرقی به دلیل قدمت طولانی و اماکن ارزشمندش از ویژگی خاص و منحصر به فرد در صنعت گردشگری برخوردار است. لذا با مشارکت بخش خصوصی می توان گردشگری و جذب توریست را تقویت کرد.

وی معتقد است: برای جذب گردشگر راه های زیادی وجود دارد که گردشگری سلامت یکی از این شیوه هاست. در سال های اخیر، گردشگران زیادی بخصوص از کشورهای هم چون جمهوری آذربایجان، ارمنستان و جمهوری نخجوان برای استفاده از خدمات درمانی راهی این استان می شوند، اما متأسفانه برای جذب اعتماد و افزایش مراودات این گردشگران کار چندانی صورت نگرفته است.

کاهش ورود گردشگران سلامت

رئیس جامعه هتلداران استان نیز در این باره می گوید: یکی دو سالی است به دلایل مختلف، درصد زیادی از گردشگران سلامت، پزشکان و بیمارستان های استان ما را برای درمان خود انتخاب نمی کنند و این موضوع باعث شده، حتی در ایام

تابستان که اوج ورود مسافر به استان ماست، مشکل کمبود هتل نداشته باشیم، طوری که اکنون میانگین اشغال تخت هتل های آذربایجان شرقی در سال، حدود 70 درصد است. رسول زاده، نبود برنامه ریزی و مطالعه صحیح مسئولان را دلیل عمده کاهش ورود گردشگر سلامت به استان می داند و می گوید: افزایش قیمت دارو و تعرفه های پزشکی و همچنین سوء استفاده و کلاهبرداری دلالان و رانندگانی که مسافران سلامت را به مراکز درمانی خاص هدایت می کردند، از عوامل مهم سلب اعتماد آنها بود. با این حال با هماهنگی میراث فرهنگی راهکارهایی چون گران نکردن قیمت هتل ها را عملیاتی کردیم تا مسافران سلامت با امنیت بیشتری به استان ما مراجعه کنند. وی معتقد است: نباید از خواسته و سلیقه گردشگران خارجی غافل بمانیم. گردشگران خارجی که به استان سفر می کنند، به علت نوع زندگی و عاداتشان توقع بیشتری از بابت کیفیت خدمات دارند. بنابراین باید تلاش کنیم خدماتی که به آنها ارائه می شود، از هتل محل اقامت گرفته تا رستوران، انواع غذاها و نحوه بازدید در سطح مطلوب باشد.

کمبود هتل

به اعتقاد احتشام حاجی پور، رئیس شورای اسلامی استان، کمبود هتل ها و مراکز اقامتی از دلایل کاهش ورود گردشگر به این استان است.

وی توضیح می دهد: وقتی تعداد گردشگر ورودی به استان همزمان با شروع فصل تابستان یکباره افزایش می یابد، هتل ها و مراکز اقامتی پر می شود و تازه مسئولان و مدیران مربوطه یادشان می افتد که در استان ما زیرساخت های گردشگری کافی نیست و به فکر ضرورت ساخت هتل می افتند و بعد از اتمام تعطیلات تابستان همه چیز فراموش می شود تا این که تابستان سال دیگر فرا رسد و این قضیه همچنان ادامه پیدا می کند. این در حالی است که تبریز به جهت موقعیت سیاسی، فرهنگی، گردشگری و جغرافیایی می تواند پذیرای جمع زیادی از گردشگران داخلی و خارجی در ایام مختلف سال باشد و بی شک سرمایه گذاری در صنعت هتلداری سودآور خواهد بود.

سعیده دلال علیپور - جام جم